

รายงาน

ของ

คณะกรรมการวิสามัญพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่คิน (ฉบับที่ ..)
พ.ศ. ....
(กำหนดหลักเกณฑ์การจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมเกี่ยวกับ
อสังหาริมทรัพย์ในเรื่องโถ่ถอนและมรดก ฯ)

สภาพผู้แทนราชภูมิ

สำนักกรรมการ ๑
สำนักงานเลขานุการสภาพผู้แทนราชภูมิ

ด่วนที่สุด

ที่๑๐๗๔๙ ๘๕๕๕

(สำเนา)

สภาพัฒนราษฎร
ถนนอุ่งทองใน กทม. ๑๐๓๐๐

๒ พฤษภาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (กำหนดหลักเกณฑ์
การจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ในเรื่องได้ถอนและระดก ๆ)

กราบเรียน ประธานสภาพัฒนราษฎร

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวข้างต้น พร้อมด้วยรายงานของคณะกรรมการวิสามัญ
จำนวน ๑ ชุด

ตามที่ที่ประชุมสภาพัฒนราษฎร ได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม
ประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (กำหนดหลักเกณฑ์การจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมเกี่ยวกับ
อสังหาริมทรัพย์ในเรื่องได้ถอนและระดก ๆ) (คณะกรรมการวิสามัญชี้แจง
คณะกรรมการวิสามัญชี้แจงเพื่อพิจารณา ซึ่งกรรมการคณะกรรมการนี้ประกอบด้วย

๑. นายเจือ ราชสีห์	๖. นายชวลิต วิชัยสุทธิ์
๒. นายชูชาติ หาญสวัสดิ์	๗. นายชูวิทย์ พิทักษ์พรพัลลภ
๓. นายไชยวัฒน์ ไตรยสุนันท์	๘. นายไชยวัฒนา ติณรัตน์
๔. นางเทียนจุฑา ขาวขำ	๙. นายธรรมศักดิ์ ชนะ
๕. นายธัญญวัฒน์ ชาญพินิจ	๑๐. นายธีระชาติ ปางวิรุฬห์รักษ์
๖. นายนพดล เกริกษ	๑๑. นายนิติวัฒน์ จันทร์สว่าง
๗. นายบรรจบ รุ่งโรจน์	๑๒. นายบุญดำเนง ประเสริฐเสภา
๘. พลตำรวจตรี ประจำวัน เปาอินทร์	๑๓. นายประภัสสร สืบเหล่ำรุน
๙. จำสิบตำรวจ ประสิทธิ์ ไชยศรีษะ	๑๔. นายไพบูลย์ ตันติบริบูรณ์
๑๐. นายกัทรสักดิ์ โอลสถานุเคราะห์	๑๕. นายมนตรี ฐิติโชไท
๑๑. นายวิรัตน์ กัลยาศิริ	๑๖. นายวิสิทธิ์ พิทักษ์ภรณ์
๑๒. นายศรีเรศ โกญคำลือ	๑๗. นายสาгал ศรีวันทา
๑๓. นางศิรินทร์ รามสูตร	๑๘. นางสาวสุวนิย์ เหลียงวิจิตร
๑๔. นางสาวสุนทรี ชัยวิรัตน์	๑๙. พลตำรวจตรี สุรินทร์ ปาลาเร่
๑๕. นางอนุสรดา ยังคง	๒๐. นายอภิญญา พ่อพิพิธ
๑๖. นายยอชาลี ม่าเหร็ม	

บัดนี้ คณะกรรมการวิสามัญได้พิจารณาไว้แล้ว จึงกราบเรียน
มาเพื่อได้โปรดนำเสนอที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) ชูชาติ หาญสวัสดิ์

(นายชูชาติ หาญสวัสดิ์)
ประธานคณะกรรมการวิสามัญ

สำนักกรรมการ ๑
โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๒๖๙๓-๔
โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๒๖๙๓

สำเนาดูกดต้อง

ชูชาติ หาญสวัสดิ์
(นางบุษกร วรรณะภูติ)
ผู้อำนวยการสำนักกรรมการ ๑

นางสาววีໄລ พรหมนุน/ร่าง
นางณัฐฐณิชา หลีกภัย /พิมพ์
นางสาวผ่องศรี เอื้อบุญกนก/ตรวจ

ตรวจทาน

ครั้งที่ ๑ - นางสาวพัชรี สรุวนประคำ

- นางสาววีໄລ พรหมนุน

ครั้งที่ ๒ - นายลักษณ์ กิตติวัฒน์

- นางสาวชาลินี เที่ยมจะบก

ครั้งที่ ๓ - นายสุรศักดิ์ บุญญาณุกูลกิจ

- นางสาวหยาดฝน ชูแสง

- คณะกรรมการฯ สำนักกรรมการ ๑

รายงานคณะกรรมการวิสามัญ

ตามที่ประชุมสภาพัฒนารายบุคคล ครั้งที่ ๒ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๕ ได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่...) พ.ศ. .... (กำหนดหลักเกณฑ์การจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ในเรื่องได้ถอนและมรดกฯ) (คณะกรรมการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา กำหนดการประชุมดังรายใน ๙ วัน นั้น)

บัดนี้ คณะกรรมการวิสามัญได้ดำเนินการแล้ว ปรากฏผลดังนี้

๑. คณะกรรมการวิสามัญได้มีมติเลือกตั้ง

(๑) นายชูชาติ หาญสวัสดิ์	เป็นประธานคณะกรรมการ
(๒) นายชาลิต วิชัยสุทธิ์	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
(๓) นายวิรัตน์ กัลยาศรี	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง
(๔) นายธรรมศักดิ์ ชนะ	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม
(๕) นายบุญฤทธิ์ ประเสริฐโสภาค	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่สี่
(๖) นายเจ้อ ราชสีห์	เป็นกรรมการที่ปรึกษา
(๗) นายไชยวัฒน์ ไตรยสุนันท์	เป็นกรรมการที่ปรึกษา
(๘) นายชูวิทย์ พิทักษ์พรพัลลภ	เป็นกรรมการที่ปรึกษา
(๙) นายไชยวัฒนา ติณรัตน์	เป็นโฆษณากรคณะกรรมการ
(๑๐) นายธัญญาณ พันธ์พินิจ	เป็นโฆษณากรคณะกรรมการ
(๑๑) พลตำรวจตรี สุรินทร์ ปalaire	เป็นโฆษณากรคณะกรรมการ
(๑๒) นายวิสิทธิ์ พิทยาภรณ์	เป็นเลขานุการคณะกรรมการ
(๑๓) นางสาวสุนทรี ชัยวิรัตน์	เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
(๑๔) นายอภิญญา พิพิธ	เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ คนที่สอง
(๑๕) นายประภัสสร สีบเหล่ารบ	เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ คนที่สาม

๒. คณะกรรมการวิสามัญได้มีมติตั้งที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการ คือ^๑ นายประยุทธ์ ศิริพานิชย์

๓. คณะกรรมการวิสามัญได้มีมติถึง นางสาววิไล พรบูรณ์ นิติกรปฏิบัติการ กลุ่มงานคณะกรรมการส่งเสริมราคาผลิตผลเกษตรกรรม สำนักกรรมการคุณภาพ ๑ สำนักงานเลขานุการสภาพัฒนารายบุคคล เป็นผู้ช่วยเลขานุการในคณะกรรมการ ตามข้อบังคับการประชุมสภาพัฒนารายบุคคล พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๒๒

๔. ผู้ซึ่งคณะกรรมการวิสามัญได้มอบหมายให้มาชี้แจงแสดงความคิดเห็น คือ

กระทรวงมหาดไทย

กรมที่ดิน

(๑) นายวัลย์ ทีมาสาร เจ้าพนักงานที่ดินกรุงเทพมหานคร

(๖) นางยุพา แตงเส็ง	นักวิชาการที่ดินชำนาญการพิเศษ
(๗) นางวรรณวิสา ปัญญาโน	นักวิชาการที่ดินชำนาญการพิเศษ
(๘) นายณัฐพัชร์ กล้าทอง	นิติกรชำนาญการพิเศษ
(๙) นางสาวศุภศิริ เวศាមรินธ์	นิติกรชำนาญการพิเศษ

๕. ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ มีผู้เสนอคำแนะนำปรับแก้ คือ^๑
นายชิติร ชัยนิคม

๖. ผลการพิจารณา

ชื่อร่างพระราชบัญญัติ	ไม่มีการแก้ไข
คำประภาก	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๑	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๒	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๓ แก้ไขบทนิยามในมาตรา ๑ “ทบทวนการเมือง”	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๔ แก้ไขมาตรา ๔๐	ไม่มีการแก้ไข

มีผู้แนะนำปรับแก้ดังข้อดังนี้

นายชิติร ชัยนิคม ขอปรับแก้ด้วยขอให้แก้ไขเพิ่มเติมความเป็นวรรคสองในมาตรา ๔๐ ดังนี้

“มาตรา ๔๐ ในกรณีได้ถอนจากจำนวน หรือได้ถอนจากการขายฝากซึ่งที่ดินที่มีหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์อื่น เมื่อผู้รับจำนวนของหรือผู้รับซื้อฝากได้ทำหลักฐานเป็นหนังสือว่าได้มีการได้ถอนแล้ว ให้ผู้มีสิทธิได้ถอนหรือผู้มีสิทธิในอสังหาริมทรัพย์นำหลักฐานที่แสดงว่าได้มีการได้ถอนแล้วมาขอจดทะเบียนได้ถอนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้

ในการนี้มีการคิดดอกเบี้ยจำนวนเดือนก่อนกว่าร้อยละสิบห้าต่อปี หรือกำหนดคราคาสินได้ขายฝาก สูงกว่าจำนวนเงินขายฝากหากหากจำนวนเงินดอกเบี้ยร้อยละสิบห้าต่อปี ให้คิดดอกเบี้ยทั้งหมดเป็นโมฆะ เมื่อผู้จำนองหรือผู้ขายฝากได้วางทรัพย์ต้นเงินจำนวนหรือต้นเงินขายฝากต่อสำนักงานที่ดินท้องที่ดิน ภายในกำหนดเวลาได้ถอนจำนวนหนึ่งหรือกำหนดเวลาได้ถอนขายฝาก โดยสละสิทธิถอนทรัพย์ที่ได้วางไว้ ให้ผู้มีสิทธิได้ถอนหรือผู้มีสิทธิในอสังหาริมทรัพย์นำหลักฐานการวางทรัพย์มาขอจดทะเบียนได้ถอนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้

เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบเป็นการถูกต้อง ให้จดทะเบียนในหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินหรือในทะเบียนสิทธิและนิติกรรมเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ให้ปรากฏการได้ถอนนั้น”

คณะกรรมการนี้เห็นด้วย

ผู้แนะนำปรับแก้ดังนี้

มาตรา ๕ แก้ไขมาตรา ๔๑ วรรคหนึ่งและวรรคสอง ไม่มีการแก้ไข

มีผู้ประยุตติขอส่วนคำประยุตติ

นายจิตร ชัยนิคม ขอประยุตติโดยขอให้แก้ไขเพิ่มเติมความเป็นวรรคสองในมาตรา ๔๑ ดังนี้

“มาตรา ๔๑ การขอจดทะเบียนสิทธิเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ซึ่งได้นำโดยทางมรดกให้ผู้ได้รับมรดกนำหลักฐานสำหรับที่ดินหรือหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินหรือหลักฐานเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์อื่นพร้อมด้วยหลักฐานในการได้รับมรดกมายืนคำขอต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๗๑ ถ้าหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินอยู่กับบุคคลอื่น ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจเรียกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินดังกล่าวล้วนได้

หากปรากฏว่าผู้รับมรดกไม่ทราบพ้องจะเสียค่าธรรมเนียมทั้งหมดในการขอจดทะเบียนหรือถ้าต้องเสียค่าธรรมเนียมทั้งหมดแล้วจะได้รับความเดือดร้อนเกินสมควร ให้ผู้รับมรดกได้รับการยกเว้นให้เสียค่าธรรมเนียมเที่ยงกึ่งหนึ่งของค่าธรรมเนียมที่กำหนดไว้

เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่สอบสวนพยานหลักฐานและเชื่อได้ว่าผู้ขอเป็นทายาทแล้ว ให้ประกาศโดยทำเป็นหนังสือปิดไว้ในที่เปิดเผยมีกำหนดสามสิบวัน ณ สำนักงานที่ดิน สำนักงานเขต หรือที่ว่าการอำเภอหรือกิ่งอำเภอ สำนักงานเทศบาล ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบล ที่ทำการแขวง หรือที่ทำการกำนันท้องที่ซึ่งอสังหาริมทรัพย์ตั้งอยู่ และบริเวณอสังหาริมทรัพย์นั้น แห่งละหนึ่งฉบับ และให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีหนังสือสั่งประการดังกล่าวให้บุคคลที่ผู้ขอแจ้งว่าเป็นทายาทและมิได้มาด้วย ในวันยื่นคำขอทราบเท่าที่จะทำได้ หากไม่มีทายาทซึ่งมีสิทธิได้รับมรดกโดยyang กายในกำหนดเวลา ที่ประกาศและมีหลักฐานเป็นที่เชื่อได้ว่าผู้ขอมีสิทธิได้รับมรดกแล้ว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการจดทะเบียนให้ตามที่ผู้ขอแสดงหลักฐานการมีสิทธิตามกฎหมาย ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง”

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย

ผู้ประยุตติขอส่วน

มาตรา ๖ แก้ไขมาตรา ๔๒

ไม่มีการแก้ไข

มีผู้ประยุตติขอส่วนคำประยุตติ

นายจิตร ชัยนิคม ขอประยุตติโดยขอให้แก้ไขเพิ่มเติมความเป็นวรรคสามในมาตรา ๔๒ ดังนี้

“มาตรา ๔๒ ผู้ใดประสงค์จะขอจดทะเบียนลงชื่อผู้จัดการมรดกในหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินหรือประสงค์จะขอจดทะเบียนให้ปรากฏชื่อผู้จัดการมรดกในทะเบียนสิทธิและนิติกรรมเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ ให้ยื่นคำขอพร้อมด้วยหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินหรือหลักฐานเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์อื่นนั้น และหลักฐานการเป็นผู้จัดการมรดกมาแสดงต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๗๑ ถ้าเป็นผู้จัดการมรดกโดยคำสั่งศาล ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการจดทะเบียนให้ตามคำขอ แต่ถ้าเป็นผู้จัดการมรดกในกรณีอื่น ให้พนักงานเจ้าหน้าที่สอบสวนและตรวจสอบหลักฐาน และให้นำความในมาตรา ๔๑ วรรคสอง มาใช้บังคับโดยอนุโลม เมื่อไม่ผู้ใดได้แจ้ง ให้พนักงานเจ้าหน้าที่จดทะเบียนลงชื่อผู้จัดการมรดกในหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินนั้น หรือในทะเบียนสิทธิและนิติกรรมเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ได้ แต่ถ้ามีผู้ใดแจ้งก่อนได้รือเรื่องไว้ และแจ้งให้คู่กรณีไปฟ้องต่อศาล เมื่อศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งถึงที่สุดประการได้แล้ว ให้ดำเนินการไปตามคำพิพากษาหรือคำสั่งศาลนั้น

ในกรณีที่ผู้จัดการมรดกซึ่งได้มีชื่อในหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินแล้ว ขอจดทะเบียนสิทธิในที่ดินหรือจดทะเบียนสิทธิในที่ดินพร้อมกับอสังหาริมทรัพย์อื่นรวมกับที่ดินดังกล่าวให้แก่ทายาท หรือผู้จัดการมรดกซึ่งปรากฏชื่อในทะเบียนสิทธิและนิติกรรมเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์แล้ว ขอจดทะเบียนสิทธิ

(๔)

ในสังหาริมทรัพย์อื่นให้แก่ทายาท ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการจดทะเบียนให้ตามคำขอโดยไม่ต้องประกาศตามมาตรา ๘๑

หากปรากฏว่าทายาทไม่มีทรัพย์สินพอจะเสียค่าธรรมเนียมทั้งหมดในการขอจดทะเบียน หรือถ้าต้องเสียค่าธรรมเนียมทั้งหมดแล้วจะได้รับความเดือดร้อนเกินสมควร ให้ทายาทได้รับการยกเว้นให้เสียค่าธรรมเนียมเพียงกึ่งหนึ่งของค่าธรรมเนียมที่กำหนดไว้

ในกรณีที่ทรัพย์สินของทรัพศ์ซึ่งได้ก่อตั้งขึ้นโดยชอบด้วยกฎหมายไว้แล้วขอจดทะเบียน ในฐานะเป็นทรัพสติ เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่สอบสวนพยานหลักฐานแล้ว ให้ดำเนินการจดทะเบียนได้”

คณะกรรมการอธิการไม่เห็นด้วย

ผู้มีประวัติอาชญากรรม

๗. ข้อสังเกตของคณะกรรมการอธิการวิสามัญ

คณะกรรมการอธิการวิสามัญได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้แล้วเห็นว่าควรมีข้อสังเกต ที่คณะกรรมการต้องระวังทราบหรือควรปฏิบัติไว้ในรายงานของคณะกรรมการอธิการวิสามัญเพื่อให้ที่ประชุม สภาผู้แทนราษฎรพิจารณา ดังนี้

๗.๑ ควรแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ ๓ เอกเทศสัญญา โดยยกเลิกหรือปรับปรุงบทบัญญัติเกี่ยวกับการขายฝาก เนื่องจากไม่มีต้องการให้เจ้าหนี้ (ผู้รับซื้อฝาก) เอา เปรียบลูกหนี้ (ผู้ขายฝาก) และในทางปฏิบัติมีการหลอกเล็กเดี่ยงบทบัญญัติของกฎหมายที่กำหนดให้สินได้ไม่เกิน อัตราร้อยละ ๑๕ ต่อปี โดยไม่แจ้งราคาสินໄ去过ที่แท้จริงให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบ

๗.๒ ควรแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ ๓ เอกเทศสัญญา โดยกำหนดราคาทรัพย์สินที่จำนำลงและราคาสินได้ในการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมต้องไม่เกินราคา ประเมินของทางราชการ

๗.๓ ควรแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๖๓ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน เพื่อให้ผู้รับอนุญาตที่มี ฐานะยากจนและพิสูจน์ได้ว่ามีทรัพย์สินไม่เพียงพอที่จะชำระค่าธรรมเนียม สามารถจดทะเบียนรับอนุญาต โดยยังไม่ต้องชำระค่าธรรมเนียมจนกว่าจะมีการดำเนินติกรรมอสังหาริมทรัพย์ในครั้งแรก โดยให้พนักงานเจ้าหน้าที่จดแจ้งการค้างชำระค่าธรรมเนียมให้ปรากฏในโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์

๘. ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติตามร่างเดิมและข้อสังเกตของคณะกรรมการอธิการวิสามัญมา พร้อมกับรายงานนี้ด้วยแล้ว

(นายวิสิทธิ์ พิทยาภรณ์)
เลขานุการคณะกรรมการอธิการวิสามัญ

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่ ..)
พ.ศ. ....

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน ดังต่อไปนี้

- (๑) แก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามคำว่า “ทบวงการเมือง” (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑)
(๒) แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การจดทะเบียนได้ถอนจากจำนวน ให้ถอนจากการขายฝาก
การจดทะเบียนสิทธิอีกครั้งหนึ่งได้มาโดยทางมรดก และการจดทะเบียนลงชื่อผู้จัดการมรดก
ในหนังสือแสดงสิทธิอีกครั้งหนึ่ง โดยให้รวมถึงสังหาริมทรัพย์อื่นนอกจากที่ดินด้วย (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๘๐
มาตรา ๘๑ วรรคหนึ่งและวรรคสอง และมาตรา ๘๕)

เหตุผล

โดยที่ในปัจจุบันได้มีการจัดตั้งหน่วยงานของรัฐซึ่งมีอำนาจการส่วนกลาง ราชการ
ส่วนภูมิภาค หรือราชการส่วนท้องถิ่น เพื่อร่วมรับการจัดทำบริการสาธารณูปโภค แต่เนื่องจากบทนิยาม
คำว่า ทบวงการเมือง ตามประมวลกฎหมายที่ดินที่กำหนดไว้นั้นยังไม่ได้ครอบคลุมลึกลงหน่วยงานของรัฐ
ดังกล่าวด้วย มีผลทำให้หน่วยงานของรัฐดังกล่าวไม่สามารถขอใช้ประโยชน์ตามบทบัญญัติแห่งประมวล
กฎหมายที่ดินได้ ประกอบกับหลักเกณฑ์ในการจดทะเบียนได้ถอนจากจำนวน ให้ถอนจากการขายฝาก
การจดทะเบียนสิทธิอีกครั้งหนึ่งได้มาโดยทางมรดก และการจดทะเบียนลงชื่อ
ผู้จัดการมรดกในหนังสือแสดงสิทธิอีกครั้งหนึ่ง ไม่ได้รวมถึงสังหาริมทรัพย์อื่นนอกจากที่ดินด้วย
สมควรปรับปรุงบทบัญญัติดังกล่าวเพื่อให้สอดคล้องกับสภากาชาดไทยเป็นจุดเริ่มต้น
จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง
พระราชบัญญัติ
แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่ ..)
พ.ศ. ....

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติตามประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล
ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๔๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้
โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมาย
ที่ดิน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในบทนิยามคำว่า “ทบวงการเมือง” ในมาตรา ๑
แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน
(ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๗๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

““ทบวงการเมือง” หมายความว่า

- (๑) ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค หรือราชการส่วนท้องถิ่น
- (๒) หน่วยงานอื่นของรัฐที่ไม่ใช่รัฐวิสาหกิจ”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๘๐ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๓๔ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๘๐ ในกรณีได้ถอนจากจำนวน หรือได้ถอนจากการขายฝากซึ่งที่ดินที่มีหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์อื่น เมื่อผู้รับจำนำของหรือผู้รับซื้อฝากได้ทำหลักฐานเป็นหนังสือว่าได้มีการได้ถอนแล้ว ให้ผู้มีสิทธิได้ถอนหรือผู้มีสิทธิในอสังหาริมทรัพย์นำหลักฐานที่แสดงว่าได้มีการได้ถอนแล้วมาขอจดทะเบียนได้ถอนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้

เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบเป็นการถูกต้อง ให้จดทะเบียนในหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินหรือในทะเบียนสิทธิและนิติกรรมเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ให้ปรากฏการได้ถอนนั้น”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งและวรรคสองของมาตรา ๘๑ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๑๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๘๑ การขอจดทะเบียนสิทธิเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ซึ่งได้มาโดยทางมรดกให้ผู้ได้รับมรดกนำหลักฐานสำหรับที่ดินหรือหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินหรือหลักฐานเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์อื่นพร้อมด้วยหลักฐานในการได้รับมรดกมาถือคำขอต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๗๗ ถ้าหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินอยู่กับบุคคลอื่น ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจเรียกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินดังกล่าวนั้นได้

เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่สอบสวนพยานหลักฐานและเชื่อได้ว่าผู้ขอเป็นทายาทแล้วให้ประกาศโดยทำเป็นหนังสือปิดไว้ในที่เปิดเผยมีกำหนดสามสิบวัน ณ สำนักงานที่ดิน สำนักงานเขต หรือที่ว่าการอำเภอหรือกิ่งอำเภอ สำนักงานเทศบาล ที่ทำการองค์กรบริหารส่วนตำบล ที่ทำการแขวง หรือที่ทำการกำนันท้องที่ซึ่งอสังหาริมทรัพย์ตั้งอยู่ และบริเวณอสังหาริมทรัพย์นั้น แห่งละหมื่นฉบับ และให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีหนังสือส่งประกาศดังกล่าวให้บุคคลที่ผู้ขอแจ้งว่าเป็นทายาทและมิได้มาด้วยในวันยื่นคำขอทราบเท่าที่จะทำได้ หากไม่มีทายาทซึ่งมีสิทธิได้รับมรดกโดยยาย寓ในกำหนดเวลา ที่ประกาศและมีหลักฐานเป็นที่เชื่อได้ว่าผู้ขอสิทธิได้รับมรดกแล้ว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการจดทะเบียนให้ตามที่ผู้ขอแสดงหลักฐานการมีสิทธิตามกฎหมาย ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๘๒ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๓๔ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๘๒ ผู้ใดประสงค์จะขอจดทะเบียนลงชื่อผู้จัดการมรดกในหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินหรือประสงค์จะขอจดทะเบียนให้ปรากฏชื่อผู้จัดการมรดกในทะเบียนสิทธิและนิติกรรมเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ ให้ยื่นคำขอพร้อมด้วยหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินหรือหลักฐานเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์อื่นนั้น และหลักฐานการเป็นผู้จัดการมรดกมาแสดงต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๗๗ ถ้าเป็นผู้จัดการมรดกโดยคำสั่งศาล ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการจดทะเบียนให้ตามคำขอ แต่ถ้าเป็นผู้จัดการมรดกในกรณีอื่น ให้พนักงานเจ้าหน้าที่สอบสวนและตรวจสอบหลักฐาน และให้นำความในมาตรา ๘๑ วรรคสอง มาใช้บังคับโดยอนุโลม เมื่อไม่มีผู้ได้โฉนดยัง ให้พนักงานเจ้าหน้าที่จดทะเบียนลงชื่อผู้จัดการมรดกในหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินนั้น หรือในทะเบียนสิทธิและนิติกรรมเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ได้ แต่ถ้ามีผู้ได้ยังกีให้รอเรื่องไว้ และแจ้งให้คู่กรณีไปฟ้องต่อศาล เมื่อศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งถึงที่สุดประการใดแล้ว ให้ดำเนินการไปตามคำพิพากษาหรือคำสั่งศาลนั้น

ในกรณีที่ผู้จัดการมรดกซึ่งได้มีชื่อในหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินแล้ว ขอจดทะเบียนสิทธิในที่ดินหรือจดทะเบียนสิทธิในที่ดินพร้อมกับอสังหาริมทรัพย์อื่นรวมกับที่ดินดังกล่าวให้แก่ทายาท หรือผู้จัดการมรดกซึ่งประagueชื่อในทะเบียนสิทธิและนิติกรรมเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์แล้ว ขอจดทะเบียนสิทธิในอสังหาริมทรัพย์อื่นให้แก่ทายาท ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการจดทะเบียนให้ตามคำขอโดยไม่ต้องประกาศตามมาตรา ๘๑

ในกรณีที่ทรัสดีของทรัสดรซึ่งได้ก่อตั้งขึ้นโดยชอบด้วยกฎหมายไว้แล้วขอจดทะเบียนในฐานะเป็นทรัสดี เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่สอบสวนพยานหลักฐานแล้ว ให้ดำเนินการจดทะเบียนได้”
